



STORTINGET

Innst. 344 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 113 L (2024–2025)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Endringer i utlendingsloven mv. (familieinnvandring m.m.)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer forslag til endringer i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) og endring i lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven).

I lovproposisjonen foreslås det endringer i bestemmelsen i utlendingsloven som gir foreldre og søsken rett til familiegjennforening med barn under 18 år som har fått beskyttelse (asyl eller kollektiv beskyttelse) i Norge. Endringene skal blant annet forhindre at det gis oppholdstillatelse dersom dette fører til utøvelse av bigami. Videre foreslås det endringer i vilkårene for rett til permanent oppholdstillatelse hva gjelder kravene knyttet til ferdigheter i norsk og samfunnskunnskap og tidspunktet for når vilkårene for permanent oppholdstillatelse må være oppfylt. Det foreslås også en hjemmel for behandling av søknader om stønad for tilbakevending til hjemlandet for personer som har en oppholdstillatelse i Norge på grunnlag av beskyttelse (asyl). Som følge av at au pair-ordningen er opphevet, foreslås det også å oppheve bestemmelsen i utlendingsloven som regulerer ordningen.

Familiegjennforening med barn som har fått beskyttelse (proposisjonens kapittel 2), endringer i vilkårene for permanent oppholdstillatelse (kapittel 3), tildeling av stønad til tilbakevending og regler om personopplysninger i utlendingsloven (kapittel 4), avvikling av au pair-ordningen (kapittel 5), departementets oppfølging av anmodningsvedtak fra Stortinget (kapittel 6), økonomiske og administrative konsekvenser (kapittel 7) og departementets merknader til lovforslaget (kapittel 8) er nærmere behandlet og omtalt i proposisjonen.

Komiteens behandling

Komiteen behandler en annen proposisjon med forslag om endringer i integreringsloven mv., jf. Prop. 81 L (2024–2025). Både Prop. 113 L (2024–2025) og Prop. 81 L (2024–2025) inneholder likelydende forslag om endringer i integreringsloven § 26 sjette ledd. Sakene skal behandles av Stortinget på samme dato. Komiteen fremmer forslag om endringer i § 26 sjette ledd i innstillingens tilråding til Prop. 113 L (2024–2025). Dette fordi bakgrunnen for forslaget til § 26 tredje ledd, høringsinstansenes syn og departementets vurderinger er nærmere behandlet og omtalt i kapittel 3.6 i denne og ikke i Prop. 81 L (2024–2025).

Justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen har sendt et rettebrev datert 29. april 2025. Brevet følger som vedlegg til innstillingen.

Komiteen har invitert til skriftlige høringsinnspill i saken. Det er ikke kommet inn skriftlige innspill. Sakens dokumenter er tilgjengelige på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, lederen Sverre Myrli, Siri Gåsemyr Staalesen og Terje Sørvik, fra Høyre, Mudassar Kapur og Anne Kristine Linnestad, fra Senterpartiet, Heidi Greni og Kathrine Kleveland, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen og Erlend Wiborg, fra Sosialistisk Venstreparti, Birgit Oline Kjerstad, og fra Rødt, Tobias Drevland Lund, viser til forslagene i lovproposisjonen. Komiteen viser til at Justis- og beredskapsdepartementet sendte et rettebrev til Stortinget 29. april 2025. I brevet står det at det i forslaget til lovvedtak punkt I om endringer i utlendingsloven er en lovteknisk feil i forslaget til § 76 annet ledd annet punktum og § 90 a. Komiteen noterer seg de rettelser i lovforslaget som det gjøres rede for i brevet.

Familiegjenforening med barn som har fått beskyttelse

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at departementet foreslår endringer i utlendingsloven § 43, for å understøtte en kontrollert og bærekraftig innvandring, forebygge bigami og få bedre sammenheng i regelverket. I perioden 2014 til 2024 fikk 7 354 enslige mindreårige asylsøkere beskyttelse i Norge etter utlendingsloven §§ 28 eller 34. Av disse var 484 søkere over 18 år på vedtakstidspunktet.

Flertallet støtter endringene som gjør at en forelder ikke kan få opphold med flere samlivspartnere. Flertallet vil understreke at å inngå ekteskap når en allerede er gift, ikke er tillatt i Norge, og det bør følgelig være slik at oppholdstillatelse kan nektes dersom tillatsen vil lede til utøvelse av bigami i Norge.

Flertallet mener lovendringene gir et viktig signal om at det ikke skal lønne seg å sende sårbare barn ut på en farefull ferd alene for å sikre at en forelder kan få opphold med flere samlivspartnere i Norge.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til de foreslåtte endringene i utlendingsloven § 43 om familiegjenforening, som innebærer en innføring av et nytt tredje ledd for å forhindre at en oppholdstillatelse leder til utøvelse av bigami i Norge.

Disse medlemmer støtter ikke lovendringen og viser til at retten til familieliv, herunder muligheten for familiegjenforening, er en grunnleggende rettighet som blant annet følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) og FNs barnekonvensjon.

Disse medlemmer mener på generelt grunnlag at disse rettighetene i utgangspunktet skal veie tyngre

enn innvandringspolitiske hensyn. Særlig barns rettigheter skal gå foran innvandringspolitiske hensyn, i tråd med Norges forpliktelser etter blant annet barnekonvensjonen. Disse medlemmer mener i likhet med Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) at departementets vurdering av EMK artikkel 8 har et altfor ensidig fokus på statens rett til å begrense innvandring, og understreker at staten også har en positiv plikt til å fremme tilbakeføring og gjenforening av barn med sine foreldre.

Disse medlemmer mener at det er viktig å iverksette tiltak for å forebygge og bekjempe bigami. Samtidig merker disse medlemmer seg at en rekke høringsinstanser uttrykte motstand da forslaget var på høring. Flere av høringsinstansene ga uttrykk for at de foreslåtte endringene ville ramme barns rettigheter etter FNs barnekonvensjon, særlig barns rett til familieliv.

Disse medlemmer viser blant annet til høringsinnspill fra Juridisk rådgivning for kvinner (JURK), Jussbuss og MiRA-senteret. I likhet med JURK og Jussbuss mener disse medlemmer at det er uheldig at et barns rett til familiegjenforening skal innskrenkes av forhold på foreldrenes side og kulturelle forskjeller i familiestruktur. Videre ga MiRA-senteret i sitt høringssvar uttrykk for at innskrenkningen vil kunne ramme barn, som er en uskyldig part i disse tilfellene, svært hardt ved å nekte dem retten til familieliv med én av sine foreldre. Disse medlemmer viser videre til at kontakt med begge foreldre regnes som sentralt i norsk barne- og familierett. Dette kommer også til syne både i artikkel 9 nr. 3 i FNs barnekonvensjon og artikkel 24 nr. 3 i EUs pakt om grunnleggende rettigheter.

Disse medlemmer viser også til Dokument 8:156 S (2024–2025), jf. Innst. 284 S (2024–2025), og til justis- og beredskapsministerens svarbrev datert 22. april 2025 til forslag nr. 9 i representantforslaget. Statsråden svarer i brevet at man i oppfølging av handlingsplanen mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse 2017–2020 har kartlagt omfanget av ekteskap der en person med lovlig opphold i Norge to eller flere ganger inngår ekteskap med utenlandsk statsborger:

«Departementet fant at en svært liten andel hadde vært referanseperson for ektefelle/samboer mer enn en gang. I de få aktuelle tilfellene gikk det også lang tid mellom hvert ekteskap. Det er følgelig liten grunn til å iverksette tiltak.»

På denne bakgrunn mener disse medlemmer at den foreslåtte endringen går for langt i å gripe inn i retten til familieliv, og at utøvelse av bigami heller bør motvirkes gjennom andre virkemidler enn gjennom den foreslåtte endringen i utlendingsloven § 43.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke utlendingsloven § 43, og vil derfor ikke støtte lovendringen som er foreslått på dette punktet. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet mener at enslige mindreårige asylsøkere aldri må tillates familiegjenforening. Disse medlemmer mener videre at det er en svakhet ved asylsystemet at man får opphold fordi man ikke har omsorgspersoner, for deretter å søke om familiegjenforening med foreldrene. Disse medlemmer viser videre til Fremskrittspartiet sine merknader og forslag til Dokument 8:156 S (2024–2025) i Innst. 284 S (2024–2025). Disse medlemmer er enige i at en forelder ikke kan få opphold med flere samlivspartnere. Disse medlemmer viser likevel til at dette ikke vil vært et problem dersom man hadde nektet enslige mindreårige asylsøkere muligheten til familiegjenforening.

Disse medlemmer vil understreke at å inngå ekteskap når en allerede er gift, ikke er tillatt i Norge, og det bør følgelig være slik at oppholdstillatelse kan og bør nektes dersom tillatelsen vil lede til utøvelse av bigami i Norge.

Endringer i vilkårene for permanent oppholdstillatelse

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at departementet mener at utlendingsregelverket bør være tilpasset nye elektroniske løsninger som kan bidra til å effektivisere saksbehandlingen, inkludert behandlingen av søknader om permanent oppholdstillatelse. Dagens vilkår om gjennomført opplæring i norsk og samfunnskunnskap for rett til permanent oppholdstillatelse er tidkrevende å ta stilling til, da dokumentasjon om faktisk deltakelse ikke er registrert strukturert og elektronisk. Ved å fjerne disse vilkårene legges det til rette for automatisert saksbehandling i utlendingsforvaltningen.

Flertallet viser videre til at departementet understreker at det fortsatt vil gjelde vilkår om at en utlending må dokumentere ferdigheter i norsk muntlig og bestått prøve i samfunnskunnskap på et språk utlendingen forstår. Etter departementets syn vil dette ivareta hensynet bak reglene, som er å sikre at utlendingen har ferdigheter i norsk muntlig og grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet før det gis permanent oppholdstillatelse i Norge. Utlendinger som er i målgruppen for pliktig opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven, vil fortsatt måtte gjennomføre denne, selv om det ikke lenger skal gjelde et dokumentasjonskrav ved søknad om permanent oppholdstillatelse.

Flertallet støtter de foreslåtte endringene som legger til rette for automatisert saksbehandling i uten-

dingsforvaltningen når det er hovedsakelig objektive vilkår som skal vurderes, herunder også at regelverket harmoniseres med integreringsregelverket og statsborgerregelverket. Flertallet mener det vil gi en bedre bruk av ressurser og er et godt effektiviseringstiltak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til at regjeringen foreslår at utlendingen ikke lenger må dokumentere å ha gjennomført opplæring i norsk og samfunnskunnskap, men fortsatt må dokumentere ferdigheter i norsk muntlig. Disse medlemmer viser til at regjeringen i lovforslaget legger opp til at utlendingen skal dokumentere bestått prøve i samfunnskunnskap på et språk han eller hun forstår. Disse medlemmer mener imidlertid at dette skal endres til at personen skal dokumentere bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at automatiseringen ikke går på bekostning av utlendingsforvaltningens mulighet til å kontrollere og avdekke om oppholdstillatelse kan være gitt på feil grunnlag eller med uriktig identitet. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Utlendingsloven § 62 første ledd bokstav e skal lyde:

e. utlendingen *har bestått prøve* i samfunnskunnskap på norsk».

Disse medlemmer støtter regjeringens intensjon om å fastsette i integreringsloven § 26 sjette ledd at samtlige personer som har en oppholdstillatelse som nevnt i § 27 i loven, og som har påbegynt opplæring i norsk og samfunnskunnskap, har rett til å fullføre opplæringen, uavhengig av om oppholdstillatelsen endres, eller om de får innvilget statsborgerskap. Disse medlemmer mener derimot at dette ikke skal gjelde dersom man mister oppholdstillatelsen. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«II

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal § 26 sjette ledd lyde:

Personer nevnt i § 27 som har påbegynt et introduksjonsprogram eller opplæring i norsk og samfunnskunnskap, har rett til å fullføre opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, uavhengig av om gyldig oppholdstillatelse endres, eller om de får innvilget statsborgerskap.»

Disse medlemmer viser til at i høringen av lovproposisjonen foreslo departementet å gjøre endringer i utlendingsforskriften § 11-9 om å heve kravet til ferdigheter i norsk muntlig fra nivå A1 til nivå A2, jf. det felles europeiske rammeverket for språk. Disse medlemmer registrerer at regjeringen ikke går videre med

lovforslaget. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre endringer i utlendingsforskriften § 11-9 ved å heve kravet til ferdigheter i norsk muntlig fra nivå A1 til nivå B2, jf. det felles europeiske rammeverket for språk.»

Tidspunktet retten til permanent oppholdstillatelse inntre

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at det foreslås endringer knyttet til tidspunktet der retten til permanent oppholdstillatelse inntre.

Disse medlemmer viser til at en rekke aktører uttrykte seg kritisk til forslaget. Blant dem er JURK, Jussbuss og MiRA-senteret. Disse medlemmer viser til aktørenes bekymring for at forslaget for det første vil kunne øke saksbehandlingstiden, og for det andre at dette kan medføre at særlig kvinner som har kommet til Norge i familieinnvandring, og som lever i et voldelig forhold, forblir i en vanskelig situasjon. Særlig sistnevnte mener disse medlemmer er alvorlig. Det pekes videre også på at forslaget for mange vil kunne medføre mindre forutberegnelighet og en mer usikker rettsstilling. Disse medlemmer mener dette vil være uheldig, all den tid dette er et saksområde som allerede er preget av mye usikkerhet og usikker rettstilstand for de det gjelder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke forslaget om å fastsette at vilkårene for rett til permanent oppholdstillatelse skal være oppfylt på vedtakstidspunktet, med unntak av vilkåret om at utlendingen må ha vært selvforsørget de siste tolv månedene. Disse medlemmer mener dette fortsatt skal skje på søknadstidspunktet, slik som loven har blitt praktisert tidligere.

Tildeling av stønad til tilbakevending og regler om personopplysninger

Komiteen viser til at tilbakevending til hjemlandet er én av de tre såkalte varige løsningene for flyktninger iht. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) (tilbakevending, lokal integrering eller gjenbosetting). Norge vektlegger at tilbakevending skal være en mulighet for personer med fluktbakgrunn som har lovlig opphold i Norge. Dette er et valg den enkelte tar selv, som ikke direkte påvirker oppholdsgrunnlaget i Norge.

Komiteen viser videre til at departementets argumentasjon for lovfesting av tilskudd i forbindelse med retur og økonomiske ytelser i mottak var at flere hensyn talte for at hovedforankringen for ordningene burde ligge i utlendingsloven. Samme argument gjelder for tilde-

ling av tilbakevendingsstønad. En tilføyelse i utlendingsloven vil synliggjøre at reglene henger sammen, ved at en varig løsning på en tilværelse som flyktning eller fordrevet med oppholdstillatelse kan være tilbakevending til hjemlandet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, viser til at departementets vurdering er at tilbakevendingsordningen er egnet for helautomatisering. Etter dagens regelverk er det lite rom for skjønnsmessige vurderinger, og det er få og hovedsakelig objektive vilkår som skal vurderes.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet merker seg at nivået på tilbakevendingsstønden for personer som reiser i regi av Utlendingsdirektoratet (UDI), tilsier at det kan gis inntil 15 000 kroner i støtte. Da bestilles og betales flybilletter av UDI eller av den UDI har inngått avtale med. For egenorganiserte reiser kan det gis inntil 17 500 kroner i støtte. For egenorganiserte reiser dekkes ingen reiseutgifter i tillegg til dette beløpet. Disse medlemmer merker seg videre at 372 personer med oppholdstillatelse på grunnlag av behov for beskyttelse søkte om tilbakevendingsstøtte i perioden 2018–2022, og at ca. 70 personer reiste tilbake til opprinnelseslandet i samme periode med tilbakevendingsstøtte. Disse medlemmer mener at tilbakevendingsstønden kan være et godt incentiv for å få flere til å reise tilbake, men at det er behov for å utrede nivået på denne ordningen for at dette skal bli et reelt alternativ for flere, og at ordningen vil bli benyttet i større grad. Disse medlemmer viser videre at Sverige har økt denne typen støtte til 600 000 svenske kroner for en familie og 350 000 kroner for én voksen.

Avvikling av au pair-ordningen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at au pair-ordningen ble avviklet gjennom forskrift 14. februar 2024.

Flertallet viser videre til at forslaget om å oppheve bestemmelsene i utlendingsloven §§ 27 b og 85 a kun er følgeendringer av beslutningen om å avvikle au pair-ordningen. Da det snart ikke lenger vil befinne seg utlendinger i Norge med gyldig opphold etter au pair-ordningen, vil bestemmelsene ikke lenger være av relevans. Av hensyn til et ryddig og brukervennlig lovverk foreslås disse bestemmelsene opphevet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at au pair-ordningens intensjoner om språkopplæring og kulturutveksling gjennom arbeid og deltakelse i en

familie er gode, og at ordningen baserer seg på verdier som gjør at den fortsatt bør bestå. Disse medlemmer mener at ordningen er gjensidig fordelaktig for både vertsfamiliene og for de unge voksne som reiser enten til eller fra Norge for å være au pair, så lenge reglene og prinsippene som ligger til grunn for ordningen, følges. Disse medlemmer merker seg at avviklingen av au pair-ordningen er en oppfølging av Hurdalsplattformen, og viser til at et flertall av høringssvarene som har kommet inn, da har vært mot avviklingen av au pair-ordningen. Disse medlemmer viser til at endringen som regjeringen har foreslått, bare vil påvirke au pairer som er fra land utenfor EØS, og ikke ha noen praktisk betydning for EØS-borgere.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Utlendingsloven § 62 første ledd bokstav e skal lyde:

- e. utlendingen *har bestått prøve* i samfunnskunnskap på norsk.

Forslag 2

II

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal § 26 sjettede ledd lyde:

Personer nevnt i § 27 som har påbegynt et introduksjonsprogram eller opplæring i norsk og samfunnskunnskap, har rett til å fullføre opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, uavhengig av om gyldig oppholdstillatelse endres, eller om de får innvilget statsborgerskap.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gjøre endringer i utlendingsforskriften § 11-9 ved å heve kravet til ferdigheter i norsk muntlig fra nivå A1 til nivå B2, jf. det felles europeiske rammeverket for språk.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité med følgende unntak:

Romertall I § 27 b og § 85 a fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Romertall I § 43 fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet.

Romertall I § 60 sjettede ledd tredje punktum, § 62 tredje ledd, § 62 åttende ledd annet punktum, § 62 nytt niende ledd, § 70 annet ledd annet punktum, § 76 annet

ledd annet punktum og § 83 a annet ledd fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet.

Romertall I § 62 første ledd bokstav e og romertall II fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i utlendingsloven mv. (familieinnvandring m.m.)

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 27 b oppheves.

§ 43 skal lyde:

§ 43. Familiegjennforening mellom barn med opphold etter §§ 28 eller 34 og barnets foreldre og søsken

Søkere som er foreldre til barn under 18 år med opphold i riket etter §§ 28 eller 34, har rett til opphold. Det er et vilkår at søkerne skal bo sammen med barnet. *Dersom en av barnets foreldre har oppholdstillatelse i Norge, er det et vilkår at søkeren ikke er gift med eller skal bo sammen med denne forelderen.* Dersom søkeren er enslig mor eller far, har den av foreldrene som hadde foreldreansvaret og som barnet bodde fast sammen med i hjemlandet, fortrinnsrett til opphold i Norge.

Første ledd første og annet punktum gjelder tilsvarende for søsken under 18 år som ikke har ektefelle eller samboer, og som bor sammen med foreldrene, eller den av dem som får opphold.

Dersom oppholdstillatelse vil føre til en situasjon der flere enn to personer lever i et samliv som gifte, samboere eller en kombinasjon av dette, kan oppholdstillatelse til en søker som gjenforenes med en annen ektefelle, nektes. Oppholdstillatelse kan også nektes dersom tillatelsen vil lede til at søkeren blir gjenforent med en tidligere ektefelle, og det er sannsynlig at søkeren har til hensikt å gjenoppta samlivet med denne.

§ 60 sjettede ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom forholdet faller inn under § 62 fjerde ledd, kan det fastsettes at tillatelsen ikke skal danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

§ 62 første ledd bokstav d og e skal lyde:

- d. utlendingen *har bestått muntlig prøve i norsk*

- e. utlendingen *har bestått prøve* i samfunnskunnskap på et språk han eller hun forstår

§ 62 tredje ledd skal lyde:

For å ha rett til permanent oppholdstillatelse skal vilkårene i første ledd bokstav a til e og annet ledd være oppfylt på vedtakstidspunktet. Vilåret i første ledd bokstav f skal være oppfylt på søknadstidspunktet eller oppfylles i perioden frem til vedtakstidspunktet.

§ 62 nåværende tredje til åttende ledd blir fjerde til nytt niende ledd.

§ 62 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Oppholdet utenfor riket anses å være sammenhengende selv om utlendingen har hatt ett eller flere opphold av en viss varighet i riket.

§ 62 nytt niende ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om

- a. *at permanent oppholdstillatelse kan gis i andre tilfeller enn nevnt i første ledd*
- b. *innholdet i vilkårene etter første ledd bokstav d, e og f og fjerde ledd og unntak fra disse vilkårene*
- c. *bortfall av permanent oppholdstillatelse og hvor langvarig et mellomliggende opphold i Norge skal være for at et opphold i utlandet ikke regnes som sammenhengende etter åttende ledd.*

§ 70 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dersom forholdet faller inn under § 62 fjerde ledd, kan det fastsettes at en fremtidig søknad om permanent oppholdstillatelse ikke skal innvilges.

§ 76 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan heller ikke instruere Utlendingsnemnda om lovtolkning eller skjønnsutøvelse i andre saker enn saker om *stønad til retur eller tilbakevending* etter § 90 g.

§ 83 a annet ledd skal lyde:

Utlendingsmyndighetene kan behandle personopplysninger som nevnt i første ledd når det er nødvendig i forbindelse med tildeling av økonomiske ytelser til en utlending som er innkvartert etter § 95, ved utøvelse

av omsorgsansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere eller i forbindelse med assistert retur eller tilbakevending.

§ 85 a oppheves.

§ 90 g skal lyde:

§ 90 g. *Stønad i forbindelse med retur og tilbakevending*

Det kan gis stønad til en utlending i forbindelse med retur eller tilbakevending.

Kongen kan gi forskrift om tilskuddsordninger og vilkår for å motta *stønad*, og om at klager på avslag på søknader om *stønad* skal behandles av Utlendingsnemnda eller et annet klageorgan.

Kongen kan gi forskrift om at bestemmelsene i § 78 kan fravikes ved behandling av klager på avslag om stønad etter første ledd, og om at Utlendingsnemndas direktør gis myndighet til å avgjøre hvordan de aktuelle sakene skal behandles og avgjøres.

II

I lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid skal § 26 sjette ledd lyde:

Personer nevnt i § 27 som har påbegynt et introduksjonsprogram eller opplæring i norsk og samfunnskunnskap, har rett til å fullføre opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, uavhengig av om oppholdstillatelsen endres, eller om de får innvilget statsborgerskap.

III

1. Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til ulik tid.
2. Opphevingen av utlendingsloven §§ 27 b og 85 a under del I gjelder fra 15. mars 2027.
3. Endringen i utlendingsloven § 62 tredje ledd under del I gjelder for søknader om permanent oppholdstillatelse som fremmes etter at loven her begynner å gjelde.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 20. mai 2025

Sverre Myrli
leder

Heidi Greni
ordfører



Justis- og beredskapsministeren

Stortingets presidentskap
Postboks 1700 Sentrum
0026

Deres ref.

Vår ref.
25/1603 - ARBA

Dato
29.04.2025

Rettebrev til Stortinget - Prop. 113 L (2024-2025)

Jeg viser til Prop. 113 L (2024–2025) om endringer i utlendingsloven mv. (familieinnvandring m.m.), oversendt Stortinget 10. april 2025.

I forslaget til lovvedtak punkt I om endringer i utlendingsloven har det blitt en lovteknisk feil i forslaget til § 76 annet ledd annet punktum og § 90 a.

Hva gjelder forslaget til § 90 a, gjør jeg oppmerksom på at det i lov 4. april 2025 nr. 7 om endringer i utlendingsloven (tilpasninger som følge av nye SIS-forordninger mv.) er vedtatt at dagens § 90 a blir ny § 90 g. Endringene trer i kraft 2. juni d.å. Forslaget til endringer i § 90 a i Prop. 113 L (2024–2025) vil, dersom det blir vedtatt, tre i kraft etter 2. juni d.å., men grunnet en inkurie tar ikke proposisjonen høyde for dette (at dagens § 90 a blir ny § 90 g). Av denne grunn må forslaget til endringer i § 90 a, slik de framgår av Prop. 113 L (2024–2025), forstås som endringsforslag til § 90 g.

På bakgrunn av det ovennevnte, blir følgende lovforslag riktig:

§ 90 g. Stønad i forbindelse med retur og tilbakevending

Det kan gis stønad til en utlending i forbindelse med retur eller tilbakevending.

Kongen kan gi forskrift om tilskuddsordninger og vilkår for å motta stønad, og om at klager på avslag på søknader om stønad skal behandles av Utlendingsnemnda eller et annet klageorgan.

Kongen kan gi forskrift om at bestemmelsene i § 78 kan fravikes ved behandling av klager på avslag om stønad etter første ledd, og om at Utlendingsnemndas direktør gis myndighet til å avgjøre hvordan de aktuelle sakene skal behandles og avgjøres.

Den ovennevnte rettelsen nødvendiggjør en følgeendring i forslaget til § 76 annet ledd annet punktum. I Prop. 113 L (2024–2025) står det følgende i forslaget til § 76 annet ledd annet punktum: «Departementet kan heller ikke instruere Utlendingsnemnda om lovtolkning eller skjønnsutøvelse i andre saker enn saker om stønad til retur eller tilbakevending etter § 90 a». Feilen ligger i at det i forslaget vises til § 90 a. Det riktige vil være § 90 g.

På bakgrunn av det ovennevnte blir riktig forslag til § 76 annet ledd annet punktum slik:

Departementet kan heller ikke instruere Utlendingsnemnda om lovtolkning eller skjønnsutøvelse i andre saker enn saker om *stønad til retur eller tilbakevending* etter § 90 g.

Avslutningsvis gjør jeg oppmerksom på at det har sneket seg inn en mindre feil i de spesielle motivene i proposisjonens punkt 8. I omtalen av § 43 på s. 53 nest siste avsnitt andre setning, står det: «Relevante momenter i vurderingen, er om skilsmissen ble gjennomført kort tid forut for at søknaden om en § 43-tillatelse ble fremsatt, om søkeren skal bo på samme adresse som den tidligere ektefellen, om søkeren har fått barn med den tidligere ektefellen kort tid før vedkommende fikk tillatelse, om partene fortsatt anses som religiøst eller kulturelt gift eller om det er andre forhold som gir grunn til å tvile på realiteten i en skilsmisse». I opplistingen kommer det fram at et relevant moment er om søkeren har fått barn med den tidligere ektefellen kort tid før vedkommende *fikk* tillatelse. Det riktige er at det skal stå «får» istedenfor «fikk», jf. også de alminnelige motivene punkt 2.8.3 på side 19.

Jeg anmoder om at kommunal- og forvaltningskomiteen gjøres kjent med det ovennevnte.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi til

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (Teknisk redaksjon)

Statsministerens kontor

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen